

Předpřítomný čas

Řada studentů anglického jazyka považuje předpřítomný čas za nepřekonatelný problém. Přitom se používá velmi často a jeho zvládnutí je pro dobrou znalost jazyka nezbytné.

Jak se tvoří předpřítomný čas prostý

Při tvorbě předpřítomného času využíváme jednoduchého schématu:

HAVE (případně **HAS** ve 3. osobě jednotného čísla) + **-ED** (u **pravidelného slovesa**)

+3. tvar nepravidelného slovesa

I have **washed**. (pravidelné sloveso)

He has **played**. (pravidelné sloveso)

We have **written**. (nepravidelné sloveso)

She has **done**. (nepravidelné sloveso)

1. Zkušenosti, zážitky

UŽ jste někdy někde byli? UŽ jste někdy něco ochutnali? UŽ jste někdy něco zkusili?

To jsou typické věty, ve kterých se nám bude předpřítomný čas hodit.

Příklady otázek:

Have you **ever** been to Australia? UŽ jste někdy byli v Austrálii?

Have you **ever** eaten a shark? UŽ jste někdy jedli žraloka?

Has she **ever** tried water skiing? UŽ někdy zkoušela vodní lyžování?

V otázce tohoto typu velmi často využijeme příslovce **EVER** (někdy). Avšak pozor! Použijeme ho **pouze v otázce**.

Yes, I have been to Australia.

Ano, už jsem byl v Austrálii.

Vyjadřujeme, že jsme již Austrálii navštívili a není vyloučeno, že tam v budoucnu pojedeme znovu. Děj je tedy stále neukončen.

2. Neukončenost děje je dalším znakem předpřítomného času.

Yes, I have **already** tried water skiing.

Ano, už jsem zkoušela vodní lyžování. **Already** v této větě vyjadřuje **UŽ**. Nicméně použití tohoto slova má pouze zdůrazňovací charakter. Pokud ho nepoužijeme, význam věty se nezmění.

Příklady záporné odpovědi:

No, I have **never** eaten a shark. Ne, nikdy jsem nejedla žraloka. **Never** v této větě znamená nikdy a je třeba mít na paměti, že toto záporné slovo lze použít **pouze s kladným slovesem**.

Kdy předpřítomný čas nepoužijeme?

I was in Paris last month.

I ate a shark on my holiday last year.

I played tennis yesterday.

Tyto věty udávají čas v minulosti, kdy se děj odehrál. Čas akce **je ukončen**, ale i celá tato situace.

Minulý měsíc ani rok se nikdy nebudou opakovat. V těchto případech tedy vždy použijeme **minulý čas**.

2. Nová informace

My bike has been stolen.

V této větě použijeme **předpřítomný čas**. Jde o novou informaci. Ukradli mi kolo a nyní ho nemám. Jedná se o nedávnou událost s důsledkem do přítomnosti. Právě **důsledek do přítomnosti** je významným ukazatelem předpřítomného času.

She has cut her finger.

We have invited a lot of people.

I have lost my favourite cup.

Kdy se předpřítomný čas nepoužije?

I lost my favourite cup, but I found it later. Děj je ukončen, hrníček byl nalezen.

We invited a lot of people but only a few of them came. Akce již skončila, děj je ukončen.

3. Nedávné děje

Předpřítomný čas používáme, pokud se **děj odehrál nedávno**, před chvílí apod. Často používáme příslovce **JUST**.

I have **just** finished my work and can go home.

They have **just** told me about the event.

4. Příslovce yet

Příslovce yet se používá **v otázkách a záporných větách** a umísťujeme ho vždy na konec věty.

*Have you had coffee today **yet**?* Už jsi měl dnes kávu?

Význam sloves YET je UŽ.

*No, I haven't had coffee today **yet**.* Ne, dnes jsem ještě neměl kávu.

Význam slova **YET** je zde **JEŠTĚ NE**.

I v těchto větách cítíme zřejmou nedokončenost děje (ještě jsem dnes kávu neměl, ale neznamená to, že si ji nedám). Slova UŽ a JEŠTĚ NE jsou opět **jasnými indikátory** předpřítomného času.

Minulý čas použijeme v případě, kdy je děj ukončen a ukončen je i čas, kdy akce proběhla. Často používáme příslovce LAST MONTH, LAST YEAR, YESTERDAY, TWO DAYS AGO, ONCE atd. Dále použijeme minulý čas v případě, že mluvíme o osobách, které již nežijí.

We returned from our holiday two days ago.

I visited them last weekend.

What did you do last weekend?

Charles Dickens was a very famous writer.

Předpřítomný čas použijeme, pokud děj nebo čas **není ukončen**, odehrál se nyní nebo nedávno a jeho **důsledky sahají do přítomnosti**. Často používáme příslovce:

TODAY, THIS YEAR, THIS MONTH, JUST, ALREADY, EVER, NEVER, YET, SO FAR, RECENTLY apod.

Příklady:

I have had two cups of coffee today.

I haven't seen him this week yet.

We haven't been to the cinema this month.

He has just finished his work.

They have been to Italy twice.

They have bought a new car recently.